

KUNSTGRESSUTVIKLING NFFS ARBEID FRAMOVER

ØYVIND TRYGGE MOLTUBAKK
ANLEGGSSJEF NFF
28.10.2023

Anleggsseksjonen

Øyvind Trygge Moltubakk

Anleggssjef

📞 92 45 97 48

✉ Oyvind.Moltubakk@fotball.no

Ingrid Timland Sveen

Anleggsingeniør

📞 91 89 59 25

✉ ingridtimland.sveen@fotball.no

Jon Asgaut Flesjå

Anleggskonsulent (60% stilling)

📞 97 05 11 12

✉ JonAsgaut.Flesja@fotball.no

Robert Winnem

Anleggskonsulent

📞 94 37 05 37

✉ robert.winnem@fotball.no

Alexander Halland fra 3.1.2024

Antall kunstgressbaner:

Første kunstgressbanen bygget i Harstad i 1977.
Jordal i Oslo ferdig like etter.

Totalt 2050 anlegg per 1.6.2023

ÅR	11-er	9-er	7-er	Storhaller 11-er	Treningshaller 7-er og 9-er
1986	35				
2003	190		47	6	20
01.06. 2023	1196	67	631	32	124

Norsk fotballs prioriterte satsningsområder

Bærekraftige
fotballanlegg

Like og gode
muligheter

Gummigranulat treffer spesielt disse to.

Grønnere
fotballhverdag

En trygg og
inkluderende
fotballhverdag

Bedre fysisk og
mental helse
gjennom
aktivitet

Ansvarlig
styring

Samarbeid for
bedre
lokalsamfunn

NORGE, VI HAR ET PROBLEM...

Et felles problem, nasjonalt + regionalt + lokalt

2050

Kunstgressbaner

1700
klubber

30 000
lag

365 000
spillere

375 000
kamper

2800
dommere

150 000
frivillige

600 000
foreldre

Status salg- og omsetningsforbud gummigranulat

- Overgangsperioden på åtte år trådte i kraft 15.10.2023
- Kunstgressutfordringen er noe Europa har felles! Europakommisjonen har anslått til UEFA at omstillingsfasen kommer til å koste 9,7 milliarder Euro for hele Europa. NFF har anslått omstilling til 10 milliarder for Norge
- Norges Fotballforbund har gjennom flere år vært i tett dialog med de øvrige fotballforbundene i Europa - koordinert av UEFA.
- Utgangspunktet for alle har vært at det ennå ikke er fullgode løsninger på plass og at vi trenger mer tid. Fotballforbundene deler en sterk uro på konsekvensene for fotballaktivitetene.
- Italia, Romania, Tyskland, Frankrike og Nederland er eksempler på nasjoner som deler de nordiske fotballforbundene sine sterke bekymringer. SvFF anbefaler fortsatt bygging med gummigranulat.
- Ca 1900 av 2050 kunstgressbaner i Norge har plastholdig- eller gummigranulat

Vi er spesielt utsatt pga geografi

Hva omfattes av forbudet?

Forbudet omfatter:

- Syntetiske ifyll av polymer, eksempelvis:
 - Granulat av bilgummi – SBR/ELT
 - EPDM
 - TPE
- Polymercoatede ifyll som:
 - Enten har polymerinnhold $\geq 1\%$ (i Norge 0%)
 - Eller er en partikkel som har en kontinuerlig polymercoating, uavhengig av tykkelse og prosentmengde

Forbudet forhindrer ikke:

- Bruk av banene etter at overgangsperiode er over
- Nybygging av baner med gummigranulat til og med 2031, men vil det være nok tilgjengelig i markedet i årene før og til vedlikehold etter?

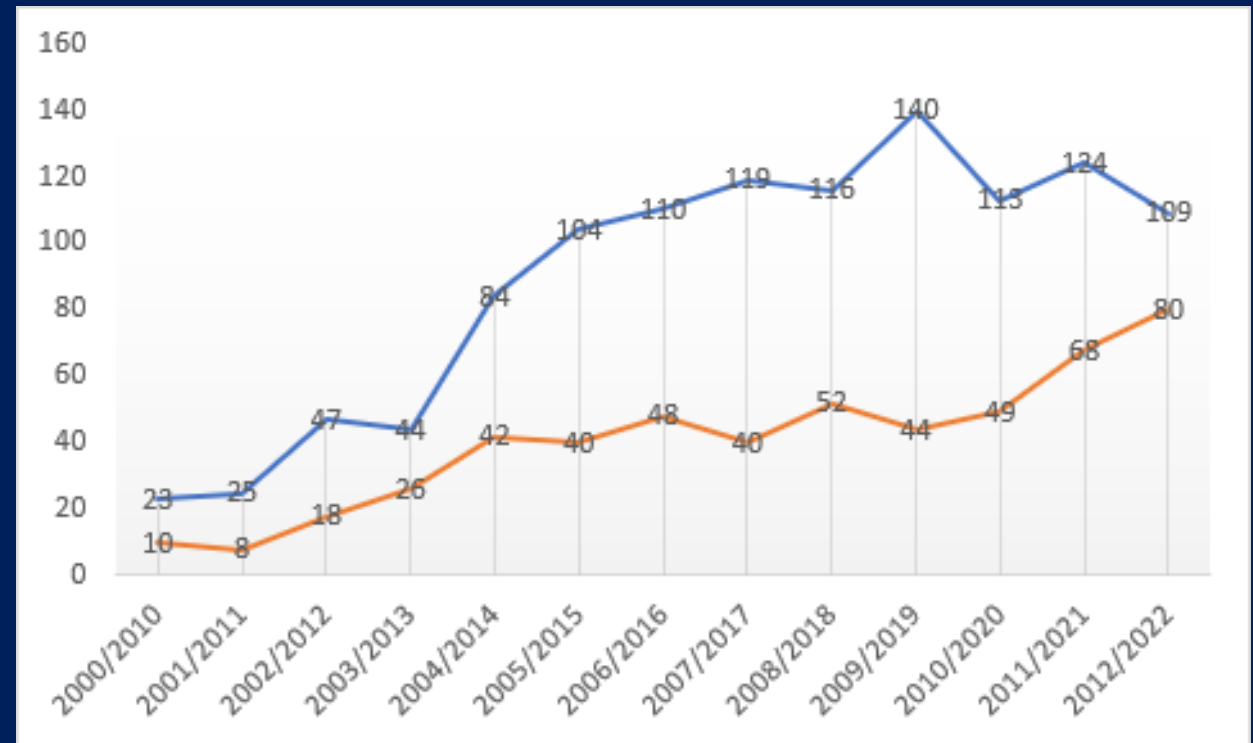
Våre anlegg skal være funksjonelle for alle våre medlemmer

Nå-situasjonen uoversiktlig for klubber og kommuner

- Vi er i en krevende omstillingsfase. Det er kritisk for aktiviteten om det gjøres feilinvesteringer
 - Den økonomiske risikoen klubbene tar ved bruk av alternativt innfyll er stor. Fungerer banen dårlig og levetiden er kort må det gjøres tiltak før det har gått 10 år. Den regningen går til klubbene
 - Nybygging redusert med 70% siden 2019 og kun 1 av 5 baner bygd i perioden 2008-2012 er rehabilitert
 - Enormt etterslep på rehabilitering

Nå-situasjonen uoversiktlig for klubber og kommuner

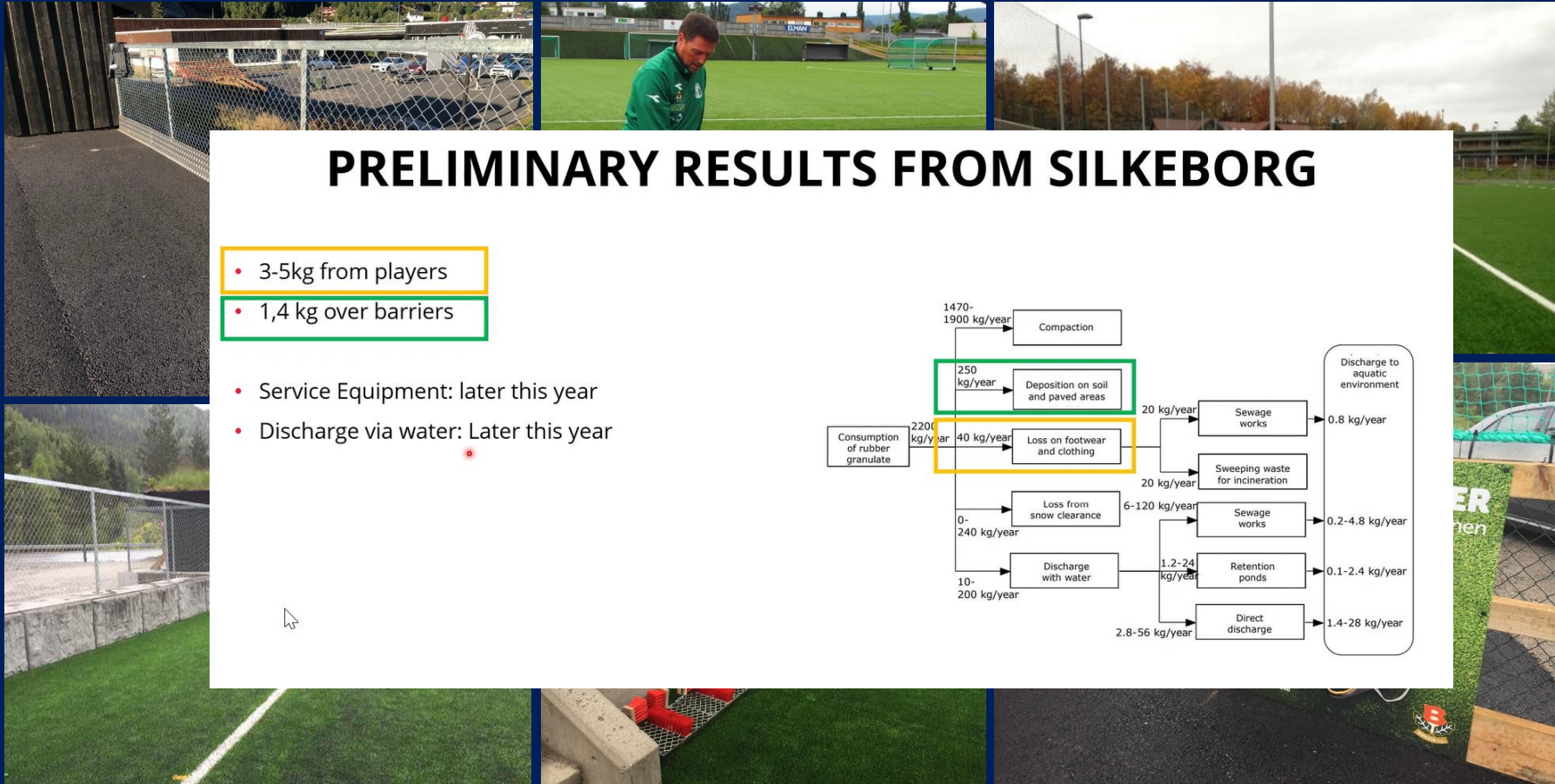

- Ikke forbud mot bruk av gummigranulat i Norge og det er ikke funnet dokumenterte, fullgode organiske løsninger til gummigranulat (SBR).
- Det beste alternativet per nå når det gjelder pris, spillegenskaper, drift og varighet
- En godt vedlikeholdt bane kan takle levetiden iht. dagens spillemiddelordning
- Lokale vedtak mot forbud av bruk av gummigranulat, nedprioritering av spillemidler o.l. Vi erfarer at flere kommuner har utfordringer med å stå ved vedtak om forbud mot gummigranulat
- Tilbakemelding fra det store flertallet av klubbene viser at de alternative kunstgressanleggene ennå ikke er fullgode
- Bruks- og behovsanalyser nøkkel i omstillingen
- Europakommisjonen ønsker å redusere EU-utslipp av sekundær mikroplast med 30% innen 2030. Fibersvinn naturlig del.

Investeringer i forskriftfestede, forebyggende tiltak gir resultater og begrenser sterkt granulatflukt uansett type granulat

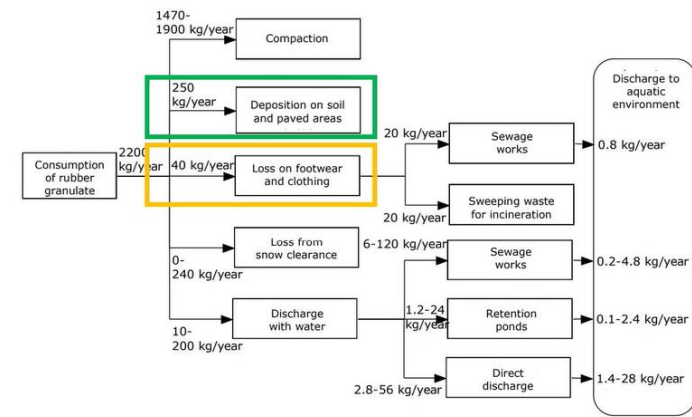
Reduserer svinn med opptil 97%

PRELIMINARY RESULTS FROM SILKEBORG

- 3-5kg from players
- 1,4 kg over barriers

- Service Equipment: later this year
- Discharge via water: Later this year

NFFs arbeid videre

NFF skal samle og lede omstillingen i en felles kampplan i et samarbeid mellom fotballen, myndigheter og næringsliv

Usikkerheten vi står i knyttet til alternative kunstgresssystemer er kritisk for vår aktivitet.

1. Intensivere arbeidet i omstillingsfasen

- Behov for mer kunnskap. Må se på hele systemet. Også konklusjonen fra KG2021
- I mellomtiden bør en tosporsstrategi følges hvor det er aksept for bygging av gummigranulatbaner i 2 –3 år framover, gitt miljøtiltak.

2. Økt satsing på FoU/Samarbeidsprosjekter med det offentlige

- Et større nordisk FoU-program hvor vi søker etter løsninger med utgangspunkt i våre felles klimatiske utfordringer og konkurransekamper på høyt nivå på kunstgress
- Få på plass ordninger som gir klubber som kan/bør teste ulike nye alternativer mer overskudd inn i prosessen, både mtp. egen drift og for å kunne innhente og dele erfaringene de gjør seg med NFF/resten av norsk fotball

Forslag til fokus og tidslinje

Fase 1

Forutsigbarhet og kartlegging
av konsekvenser
(ferdigstilt 1. juni 2024).

Oppstart
høsten 2023

Fase 2

Testing, rådgiving,
nettverk og oppfølging

Oppstart
1. januar 2024 - 2029

Fase 3

Grønn omstilling
av idretten

Statsbudsjettet 2024

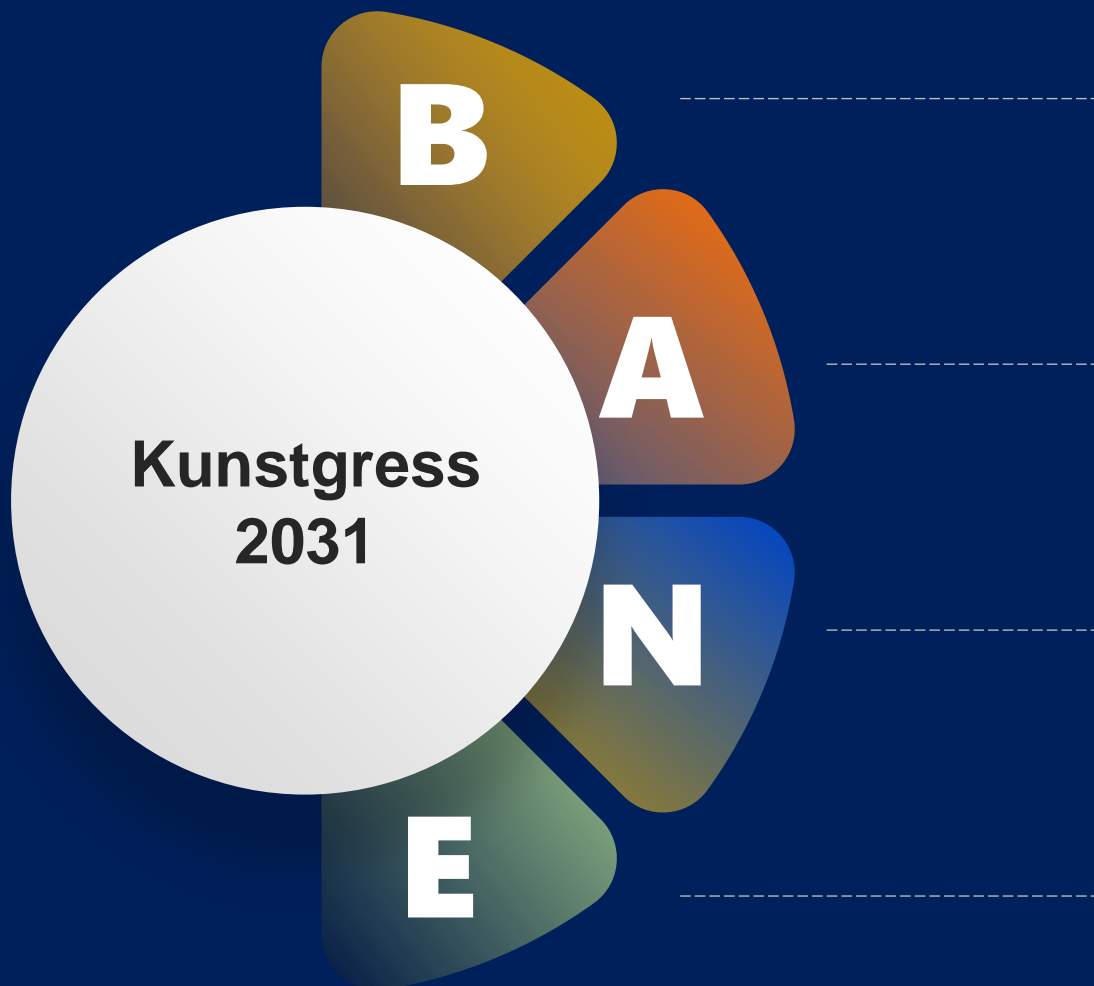
5,5 millionar kroner til kartlegging av kunstgrasbaner

Kultur- og
likestillingsdepartementet

Pressemelding | Nr: 58/23 | Dato: 06.10.2023

Midler fra regjeringen til kartlegging av baner og innhente innsikt om omstillingen klubbene nå står i.

Kunstgress 2031

BÆREKRAFT

Norsk fotball skal finne de beste sosioøkonomiske og miljømessige løsningene for kunstgressbaner

ANLEGGsutvikling

Norsk fotball skal ha en ledende rolle i en omstilling for neste generasjon bærekraftige fotballanlegg

NETTVERK

Norsk fotball skal bruke sin unike posisjon til å skape arenaer for økt samarbeid mellom fotballen, det offentlige og det private

ERFARING OG INNSIKT

Samle brukererfaringer og innsikt fra anleggene knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold gjennom livsløpet, og utnytte samarbeid med kompetansemiljøer

B

**Kunstgress
2031**

12 ANSVARLIG
FORBRUK OG
PRODUKSJON

Bærekraft

Forankret i NFFs
bærekraftsstrategi

Etablere bøtende tiltak rundt våre baner

- Forsterke miljømentorordningen

Kunstgress i en livssyklus

- Spillernes sikkerhet
- Optimalisert drift
- Prosjektering av anlegg
- Anskaffelse (!)
- Avhending
- Sirkulærøkonomi
- Nettverk
- Energiløsninger

Anleggsutvikling

Norsk fotball skal ta en ledende rolle i en omstilling for en ny generasjon bærekraftige fotballanlegg

Plan for hele overgangsperioden på 8 år

- Full oversikt over alternativer på markedet til enhver tid gjennom tett oppfølging av kunstgress-bransjen
- Politisk arbeid/påvirkingsarbeid
 - Spillemidler
 - Midler utenom spillemiddelordning
- FoU-prosjekter
- Forsterke vår rådgivende rolle gjennom bl.a. etablering av en ressurside for klubbene

Kunstgress 2031

17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

Nettverk

Norsk fotball skal bruke sin unike posisjon til å skape arenaer for økt samarbeid mellom fotballen, det offentlige og det private

Faglige nettverk

- Kommunale nettverk
- Miljødirektoratet
- Nordisk forum/UEFA
- Toppfotball
- KUD

Politiske høringsinstanser

- Fylkeskommunale
- Regjeringen/Stortinget

Kunstgress 2031

Erfaring og innsikt

Samle brukererfaringer og innsikt fra anleggene knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold gjennom livsløpet, og utnytte samarbeid med kompetansemiljøer

Kunstgresssystemet

- Kartlegging - skaffe innsikt over dagens situasjon
- Øke innsikt og kompetanse om hele kunstgresssystemet
- Forvaltning, drift og vedlikehold
- Levetidskostnader
- Brukerbehov og kvalitetskrav
- FoU-prosjekter

FoU-prosjekt bjørkegranulat 2022-2024

- NFF har deltatt i et EU-prosjekt, STRIKER; om FNs bærekraftsmål, hvor oppgaven var å finne mer miljøvennlige kunstgressløsninger. Spillerevalueringer, livssyklusvurdering og utlekkingstest sto sentralt. Et produkt av norsk bjørk, testes ut på en testbane etablert august 2021 på Sukkevann i Kristiansand
- NFF er iht. vedtatt anleggsfond etablert et FoU-prosjekt med produsent om 10 baner (baneiere) spredd geografisk over hele Norge i forskjellige kunstgresssystemer.
- Pilotene vil bli overvåket av NFF gjennom spillerevalueringer og felttester.
- Prosjektet ligger ett år bak skjema i produksjonen. I tillegg til Sukkevann bane B (utenfor prosjektet) er det levert granulat til Jordal (første bane i FoU). Neste er 11er bane i Bergen (Åstveit) mot slutten av oktober
- Ifyllet i seg selv får gode skussmål fra brukerne og driftsavdeling i Kristiansand. Versjon 2 scorer bedre enn versjon 1.

Fotball for alle

Glede, drømmer og felleskap

FOTBALL FOR ALLE

- glede, drømmer og felleskap